

Prisstatistik Gotlandstrafiken

Erik Bäckström, analytiker, Regional utveckling

Välkommen ti
Gotland

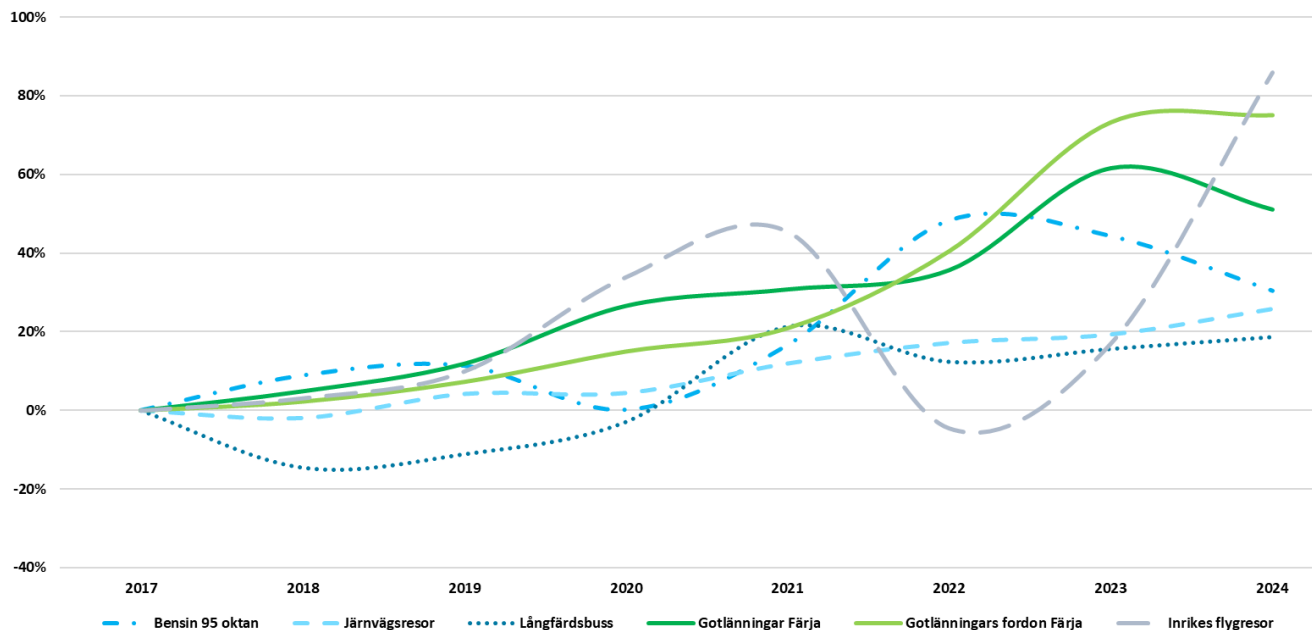
Prisutveckling under
avtalsperioden

Region
Gotland

Prisutveckling olika färdmedel

2017-2024, Snittpriser* och KPI

Utveckling under perioden

Bensin 95 oktan
2017 – 2024: 30%

Järnvägsresor
2017 – 2024: 26%

Långfärdsbuss
2017 – 2024: 19%

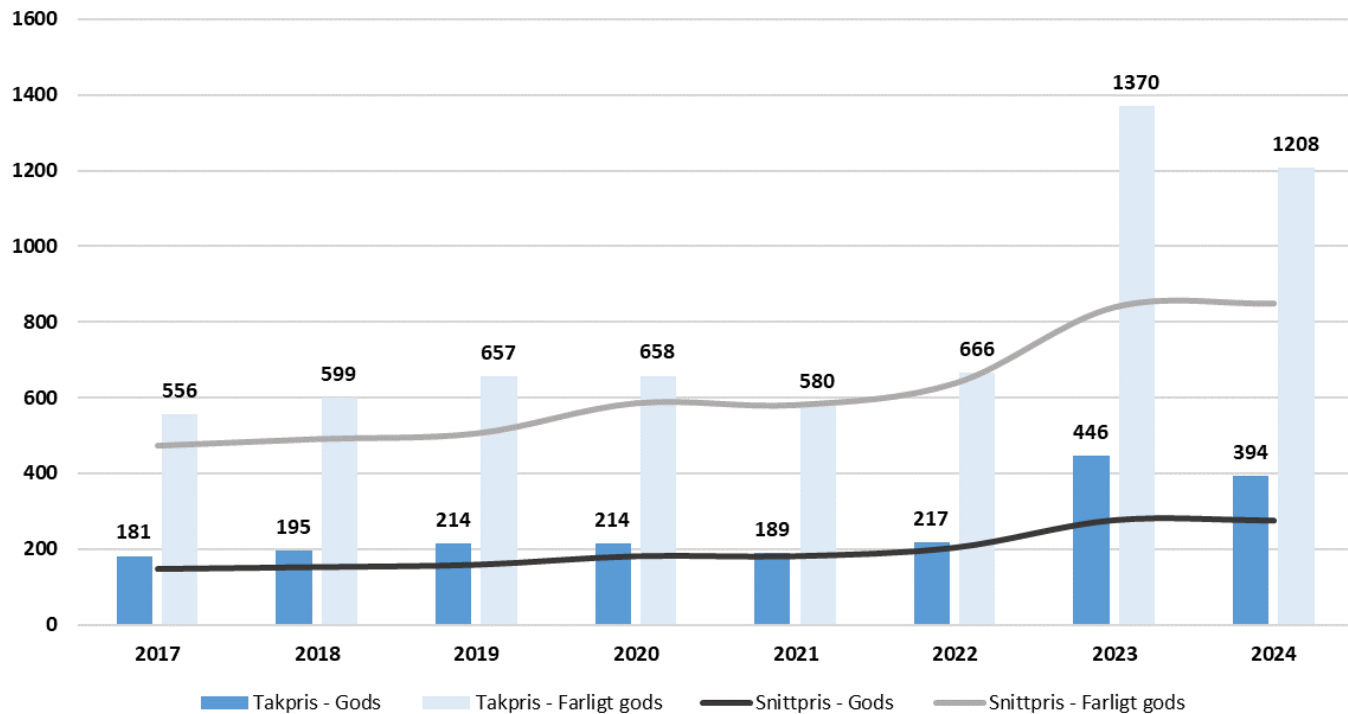
Inrikes flygresor
2017 – 2024: 86%

Färja - Gotlänningar
2017 – 2024: 51%

Färja - Gotlänningars fordon
2017 – 2024: 75%

*Genomsnittspriset för samtliga sålda biljetter (Gotlandsrabatt) under ett trafikår
Intäkterna / Resandevolymer = Snittpris

Årliga Tak- och Snittpriser för gods och farligt, inkl. moms, SEK

Utveckling Snittpris under perioden

Gods

2017 – 2024: 86%

Farligt gods

2017 – 2024: 79%

Typresor

Typfallsanalys

Eftersom någon officiell redovisning av faktiska prisnivåer i färjetrafiken inte finns tillgänglig har analysen genomförts utifrån statistiskt underbyggda typfall.

En typfallsanalys gör det möjligt att skapa en jämförbar och konsekvent beräkningsgrund, med syfte att **ge en rimlig och transparent uppskattning av reseutgifter baserad på tillgänglig information.**

På så sätt skapas ett tillförlitligt underlag som kan bidra till en gemensam förståelse av prisnivåer och resmönster.

Vi har gjort detta genom att **definiera olika representativa resenärer (typresenärer) och specifika reseupplägg (typresor).** Utifrån respektive typresenär och typresa har vi hämtat faktiska kostnader ur färjeoperatörens bokningssystem.

Det är värt att notera att typresa 1-5 genomförs under lågsäsong, vilket innebär att priserna kan betraktas som de lägsta möjliga. Under högsäsong, när resandet ökar, är det att anta att den dynamiska prismodellen påverkar biljettkostnaderna så att priserna blir högre för motsvarande resor.

När man tar del av undersökningen bör man vara medveten om...

...att de typresenärer som används i analysen är **illustrativa exempel** som representerar vanliga resenärstyper till och från Gotland.

Syftet är att tydliggöra hur prisnivåer, biljettalternativ och tillgänglighet påverkar olika grupper av resenärer.

Exemplen ska inte tolkas som en fullständig beskrivning av samtliga resenärstyper eller resmönster, utan som **representativa fall** som ger en rimlig bild av de mest frekventa och relevanta resandekategorierna i färjetrafiken.

När man tar del av undersökningen bör man vara medveten om...

...att typresorna som används i analysen bygger på reseuppgifter från Trafikverkets Rikstrafikrapport 2024 och speglar de avgångar (dagar och tider) då olika resenärsgupper reser som mest till och från Gotland.

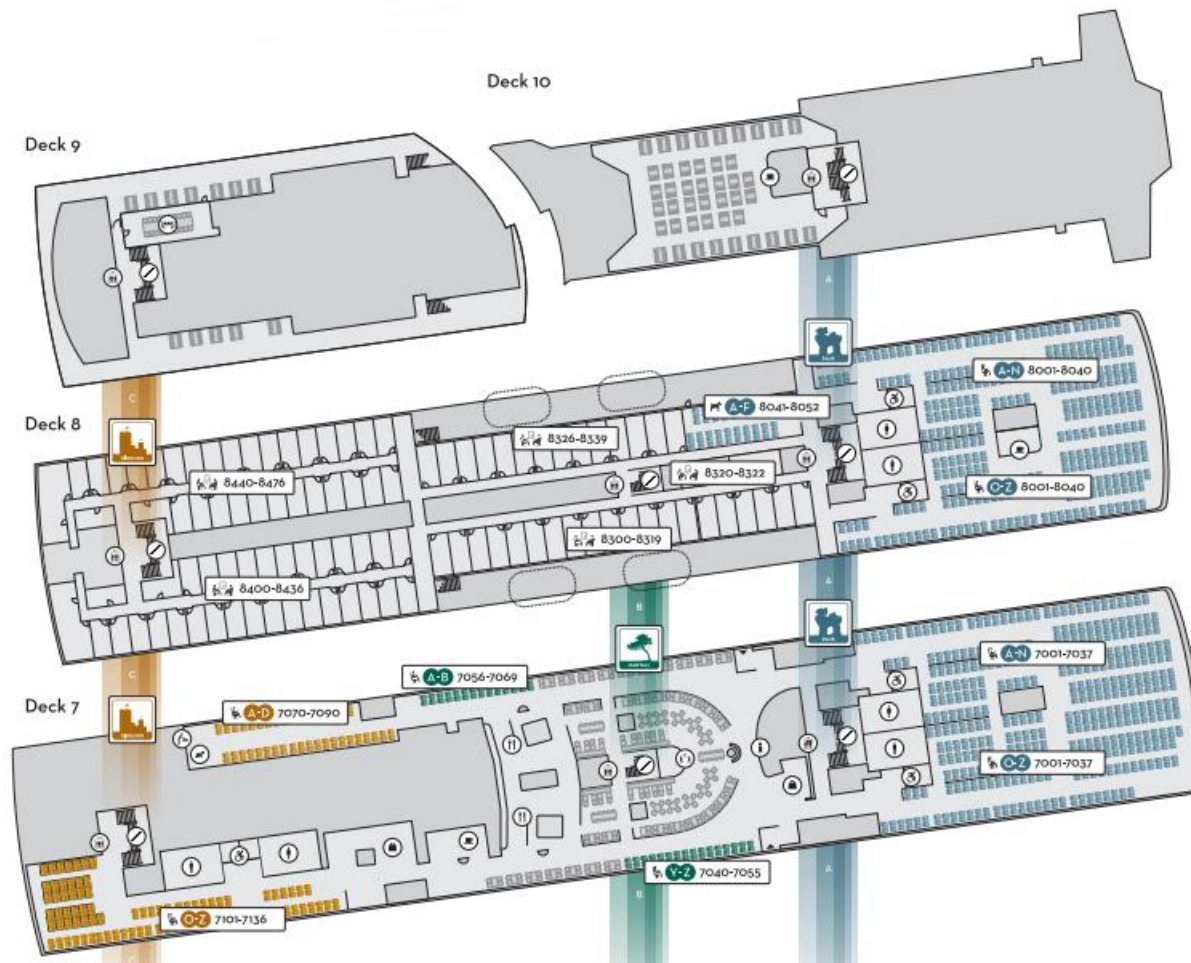
De är **illustrativa exempel** som representerar vanliga och återkommande resmönster under den undersökta perioden.

Exemplen ska inte tolkas som en fullständig beskrivning av allt resande eller samtliga resenärstyper, utan som **representativa fall** som ger en rimlig bild av de mest frekventa och relevanta resandekategorierna i färjetrafiken.

När man tar del av undersökningen bör man vara medveten om...

...att vi i undersökningen valt att enbart studera resor som har Nynäshamn som slut- eller startdestination. Enligt Trafikverkets Rikstrafikrapport 2024 utgör denna sträcka cirka 79 procent av den totala resevolymen i färjetrafiken till och från Gotland för den undersökta perioden.

Mot denna bakgrund bedöms rutten Visby–Nynäshamn vara **representativ** för det samlade resandet och därmed lämplig som grund för analysen.

SF1650 – antal platser per komfortalternativ

Insides kupé: 12 st

Utsides kupé: 50 st

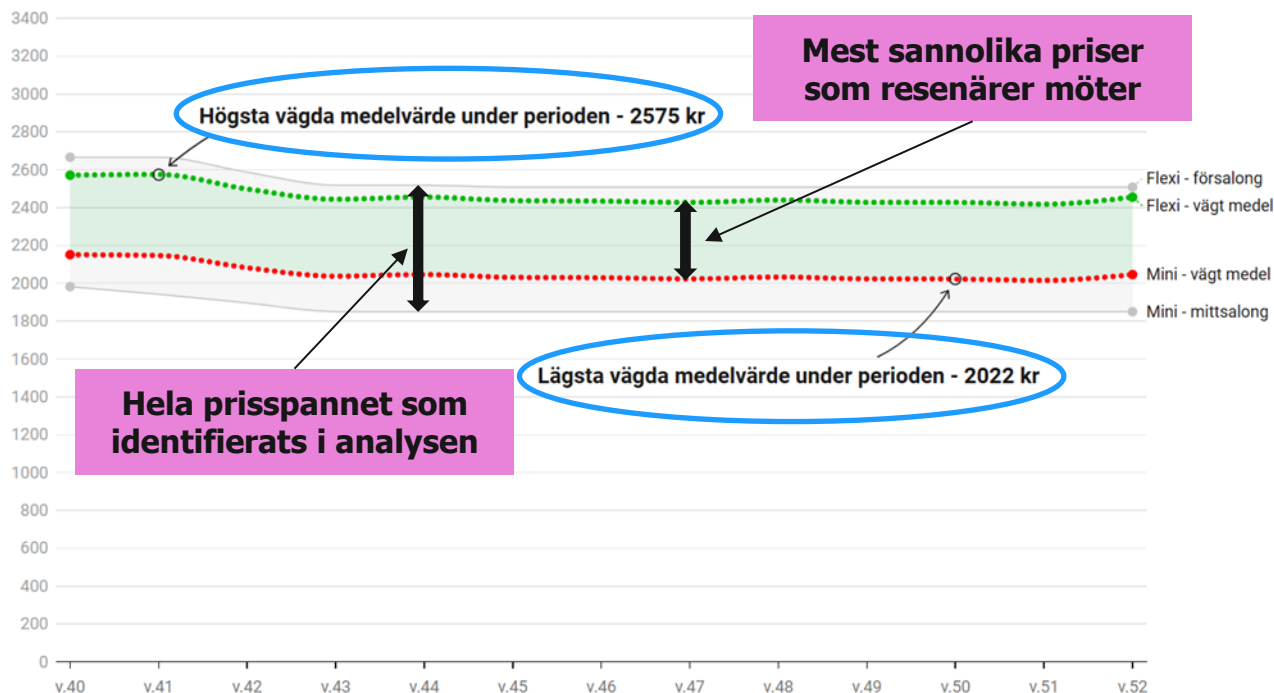
Barnsalong: 74 st

Mittsalong: 58 st

Aktersalong: 170 st

Försalong: 1220 st

Så här redovisar vi priser: exempel

Biljettpriset beror i stor utsträckning av följande parametrar:

- Resenärstyp
- Bokningstidpunkt
- Tid på dygnet när man reser
- Resor med fordon
- Biljettkategori och flexibilitet
- Efterfrågan och tillgång till komfortalternativ
- Säsongsvariationer

Typresa 1:

Den gotländska familjen

Resenärer: gotlänning, 2 vuxna (26+) och 2 barn (3–12 år)

Fordon: bil under 6m

Faktisk disponibel månadsinkomst: 4339 kr

Platser: mitsalong, aktersalong och försalong

Biljetttyp: Mini och Flexi

Ort: Visby - Nynäshamn

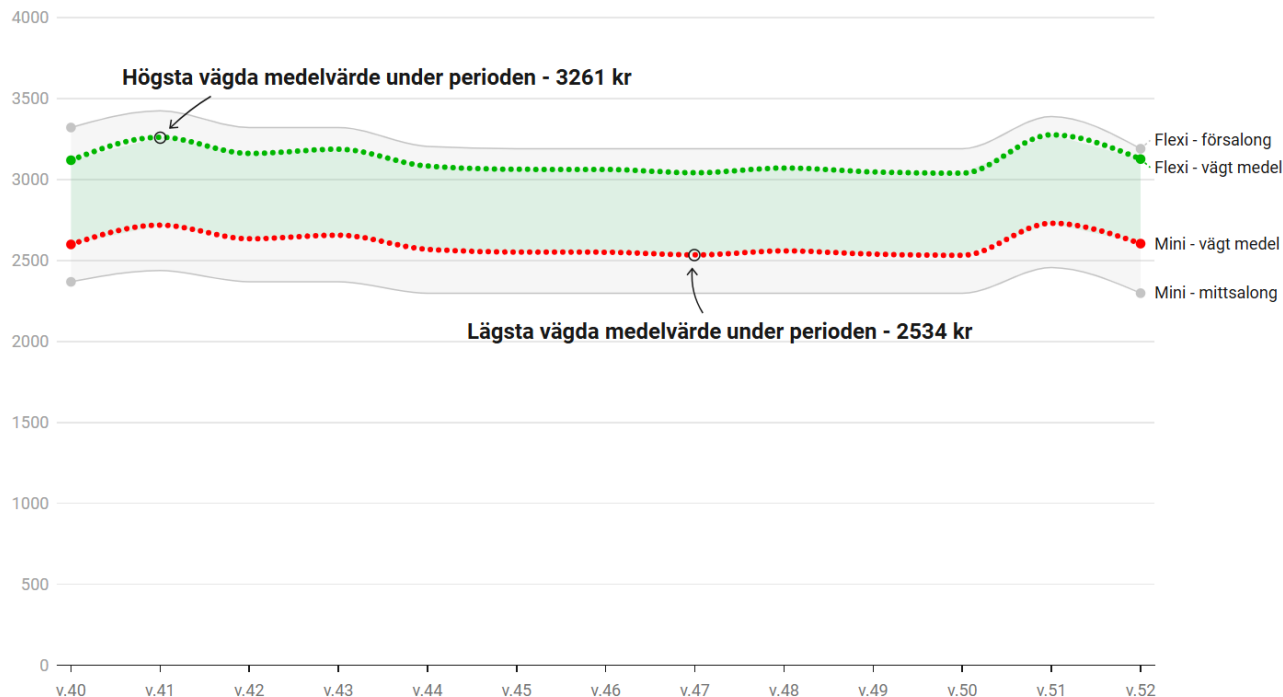
Resa: tur och retur

Undersökt period: oktober till december

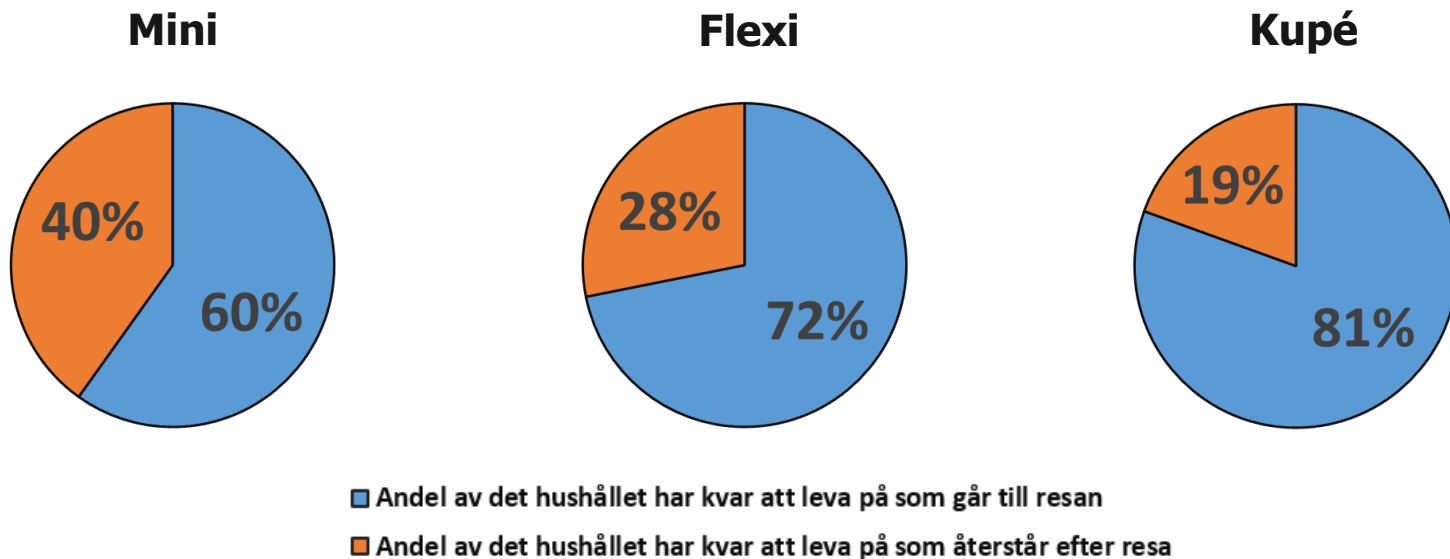
Utresa: fredag, 07:15

Hemresa: söndag, 11:45

Typresa 1*:

Biljettpriser** i relation till vad hushållet har kvar att leva på (KALP)

*) Den gotländska familjen

**) vägda medelvärden

A wooden lifeguard stand stands on a grassy dune. In the background, a wire fence runs across the frame, and beyond it, the blue ocean meets a clear blue sky. The scene is bright and sunny.

En resa till Stockholm

Utagsdata

En resa till Stockholm

Undersökt tidsperiod: 14 juli – 18 juli, 2025

Resenärer:

- gotlänningar, 2 vuxna (26+) och 2 barn (3–12 år)
- boende på fastlandet, 2 vuxna (26+) och 2 barn (3–12 år)

Fordon – Se nedan

Utres – morgon (07:00 – 08:00)

Hemresa – eftermiddag (15:00 – 16:00)

Platser – billigaste alternativet

Biljettyp – avbokning och full återbetalning*

Res – Tur och retur

Avreseort: Visby

Avstånd: 20,4 mil (14,6 med färja + 5,8 med bil)

Avreseort: Linköping

Avstånd: 19,9 mil

Avreseort: Örebro

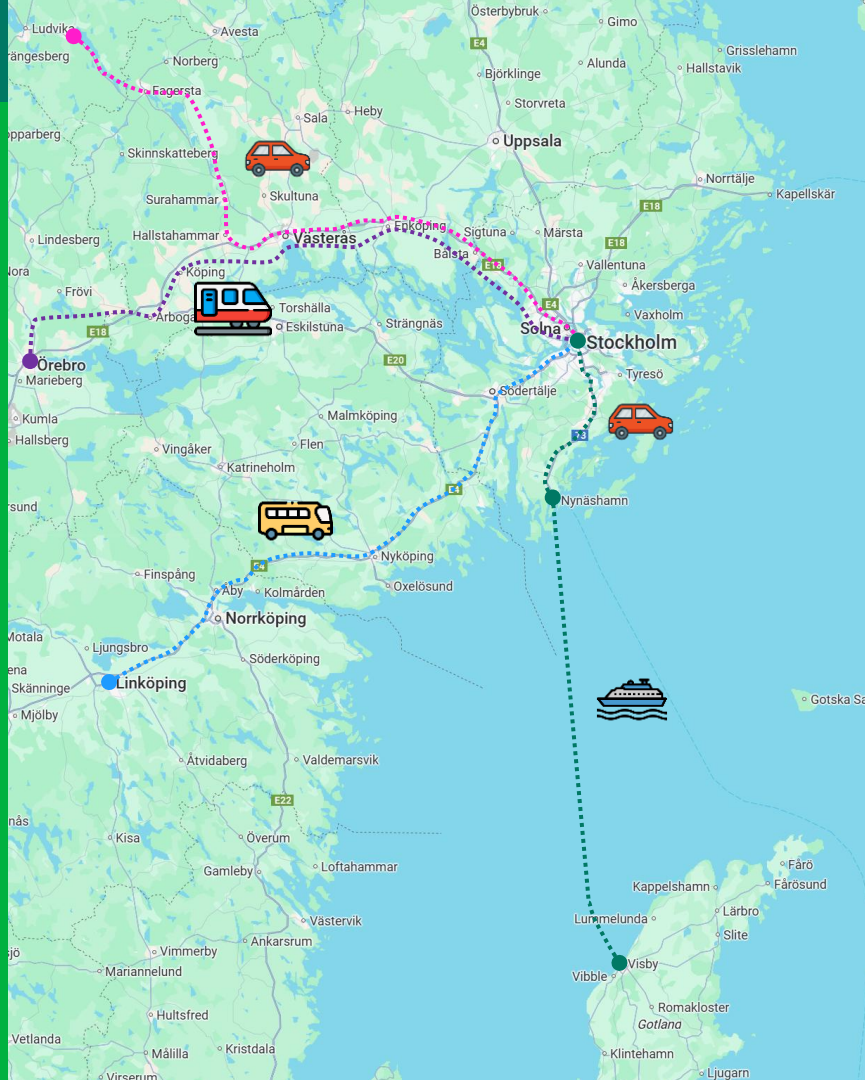
Avstånd: 19,6 mil

Avreseort: Smedjebacken

Avstånd: 20,6 mil

***)** För att kunna göra en korrekt jämförelse mellan de olika färdslagen måste denna biljettyp användas. Detta för att åskådliggöra friheten man har när man reser med bil.

Total kostnad: 3920 SEK

Total tid: 8 timmar

Total kostnad: 1646 SEK

Total tid: 5 timmar 20 min

Total kostnad: 2160 SEK

Total tid: 3 timmar 54 min

Total kostnad: 1030 SEK

Total tid: 5 timmar 8 min

Typresa 2:

Den besökande familjen

Resenärer: besökare, 2 vuxna (26+) och 2 barn (3–12 år)
Fordon: bil under 6m

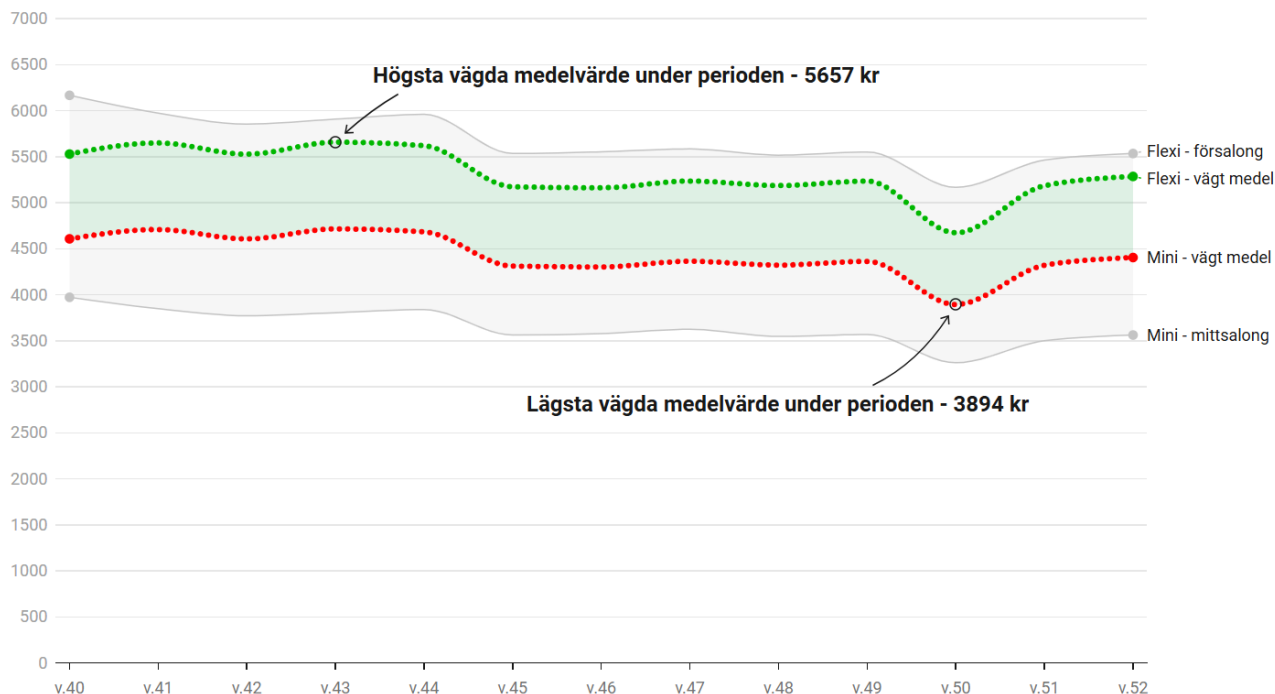
Platser: mittersalong, aktersalong och försalong
Biljetttyp: Mini och Flexi

Ort: Nynäshamn - Visby
Resa: tur och retur

Undersökt period: oktober till december
Utresa: fredag, 11:25
Hemresa: söndag, 16:00

Typresa 3:

Det gotländska pensionärsparet

Resenärer: gotlänning, 2 pensionärer
Fordon: bil under 6m

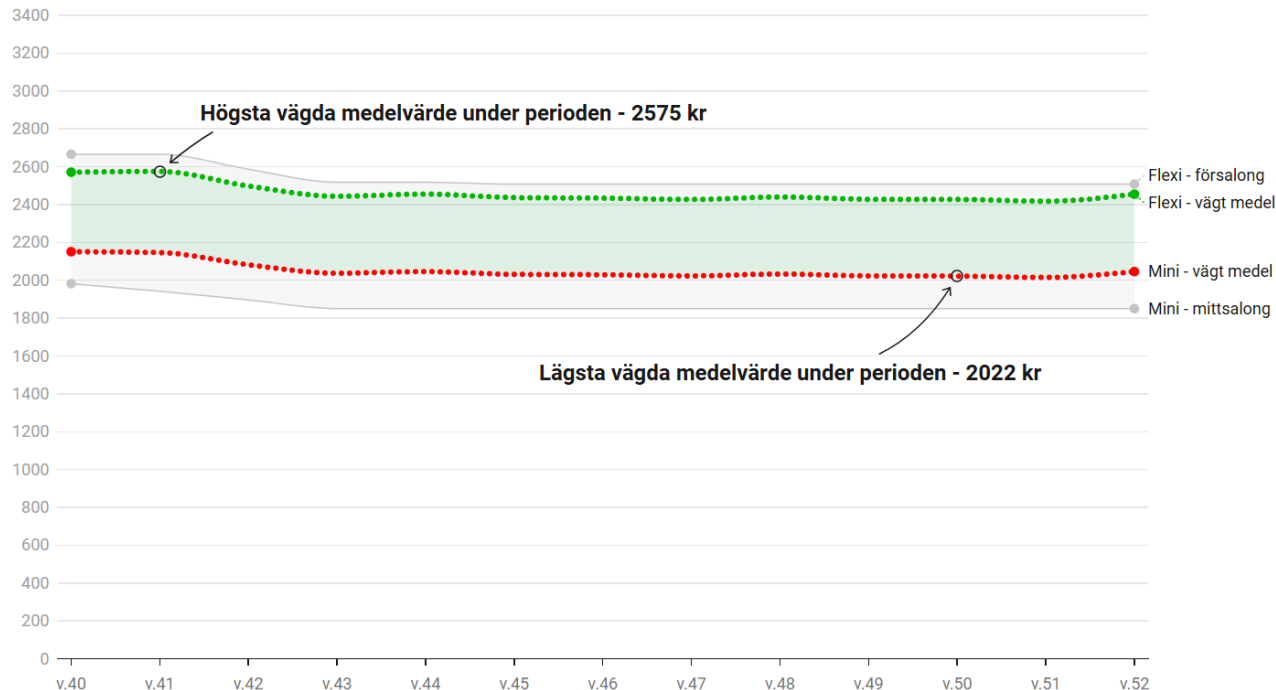
Platser: mittersalong, aktersalong och försalong
Biljettyp: Mini och Flexi

Ort: Visby - Nynäshamn
Resa: tur och retur

Undersökt period: oktober till december
Utresa: fredag, 07:15
Hemresa: söndag, 20:10

Typresa 4:

Den gotländska studenten

Resenärer: gotlänning, 1 student

Fordon: inget fordon

Platser: mittersalong, aktersalong och försalong

Biljettyp: Mini och Flexi

Ort: Visby - Nynäshamn

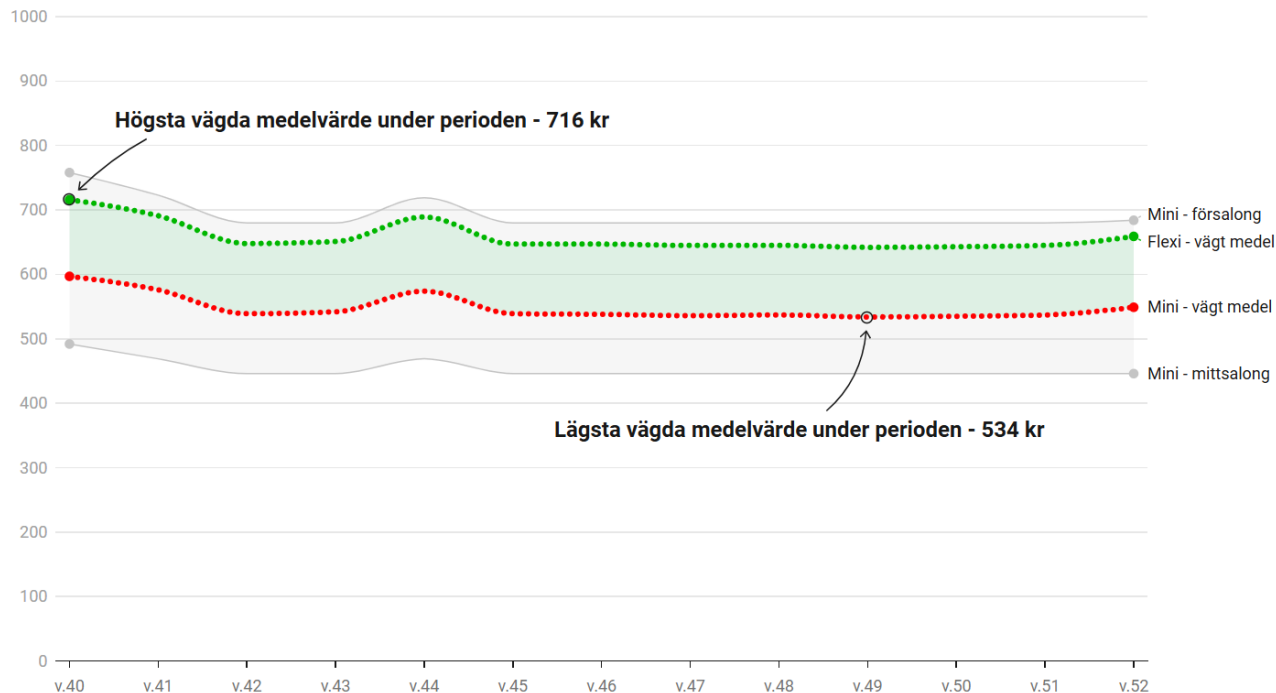
Resa: tur och retur

Undersökt period: oktober till december

Utres: fredag, 16:00

Hemresa: söndag, 20:10

Typresa 5:

Den besökande studenten

Resenärer: besökare, 1 student

Fordon: inget fordon

Platser: mittersalong, aktersalong och försalong

Biljettyp: Mini och Flexi

Ort: Nynäshamn - Visby

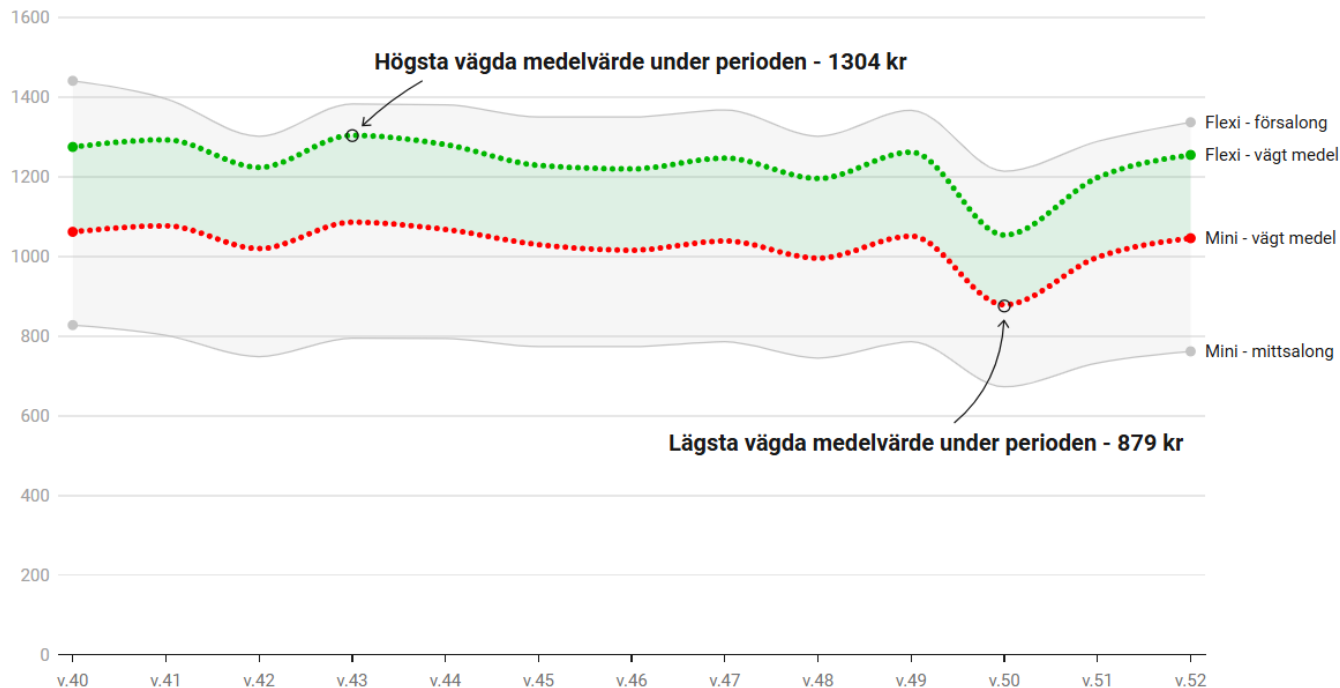
Resa: tur och retur

Undersökt period: oktober till december

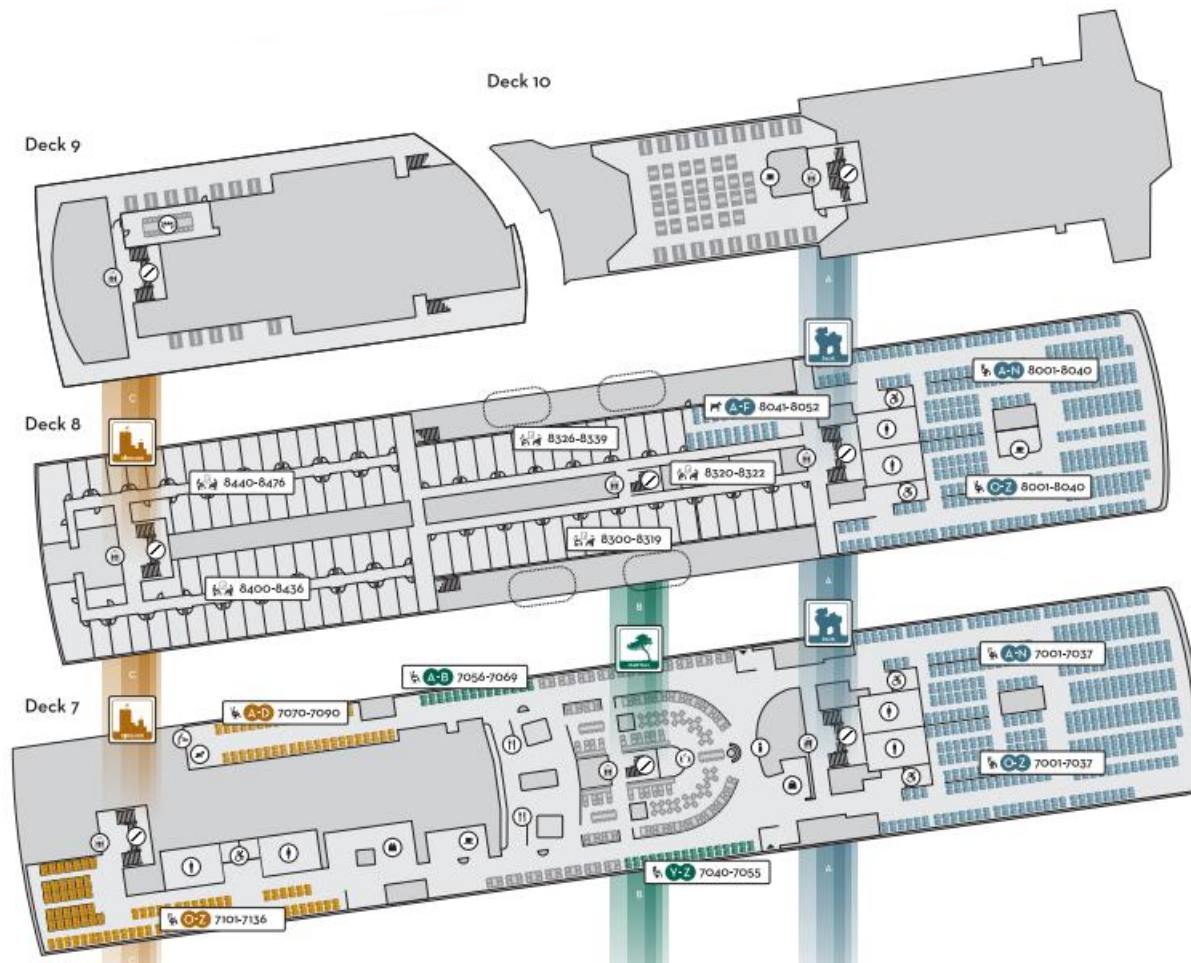
Utres: fredag, 11:25

Hemresa: söndag, 16:00

Tillgänglighet till komfortalternativ och dess påverkan på priset

SF1650 – antal platser per komfortalternativ

Insides kupé: 12 st

Utsides kupé: 50 st

Barnsalong: 74 st

Mittsalong: 58 st

Aktersalong: 170 st

Försalong: 1220 st

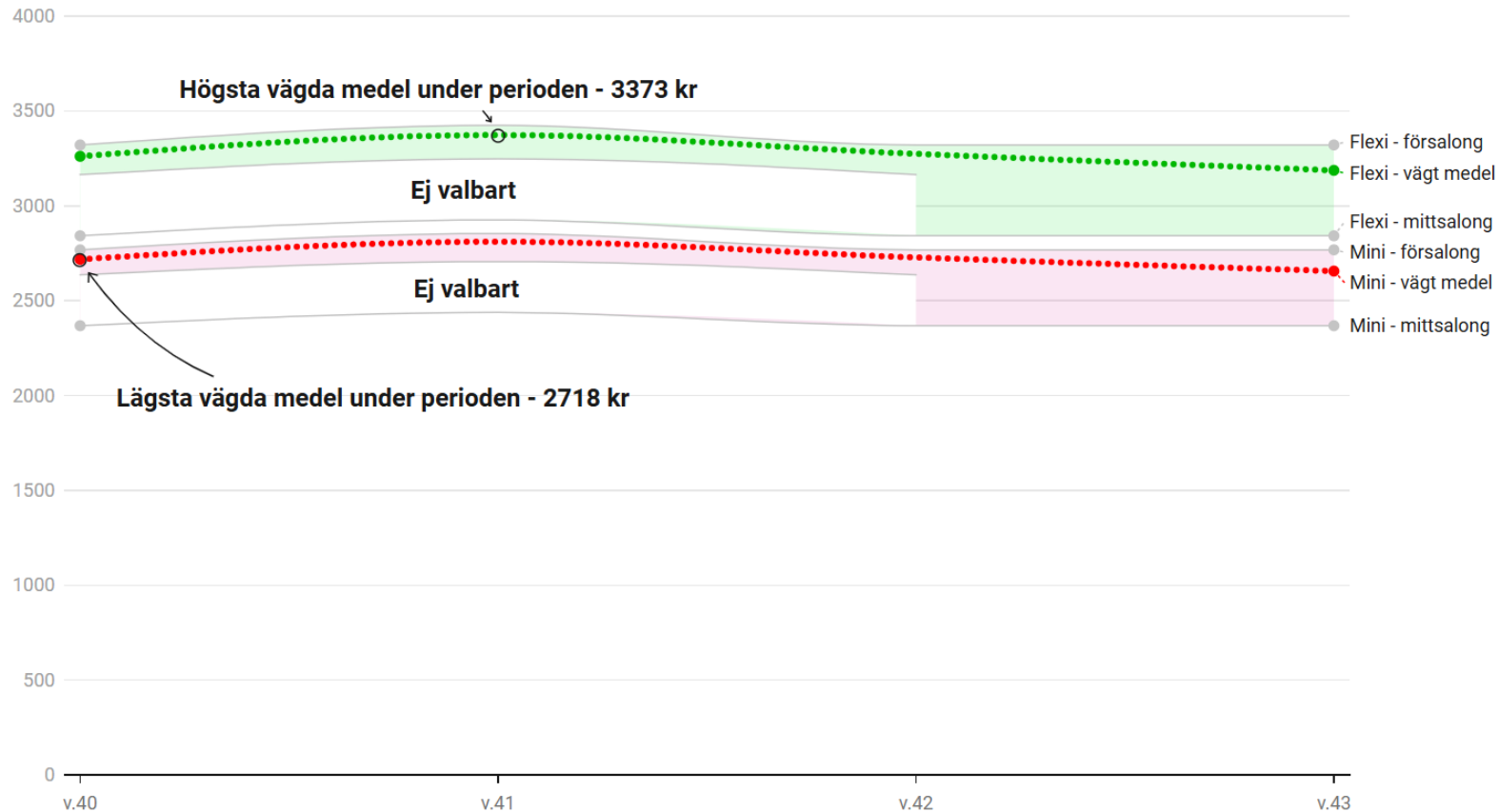
Tillgänglighet på färjan:

Den gotländska familjen

	Mittsalong		Aktersalong		Försalong	
	Utresa	Hemresa	Utresa	Hemresa	Utresa	Hemresa
v.40						
v.41						
v.42						
v.43						

Påverkan på priset:

Den gotländska familjen

Tillgänglighet på färjan:

Den gotländska familjen

	Mittsalong		Aktersalong		Försalong	
	Utresa	Hemresa	Utresa	Hemresa	Utresa	Hemresa
v.40						
v.41						
v.42						
v.43						

När erbjuds de
billigare
biljettalternativen?

Typresa 6:

Den gotländska vuxne

Resenärer: gotlänning,
vuxen (26+)

Fordon: inget fordon

Platser: mitsalong,
aktersalong och försalong

Biljetttyp: Mini

Ort: Visby–Nynäshamn

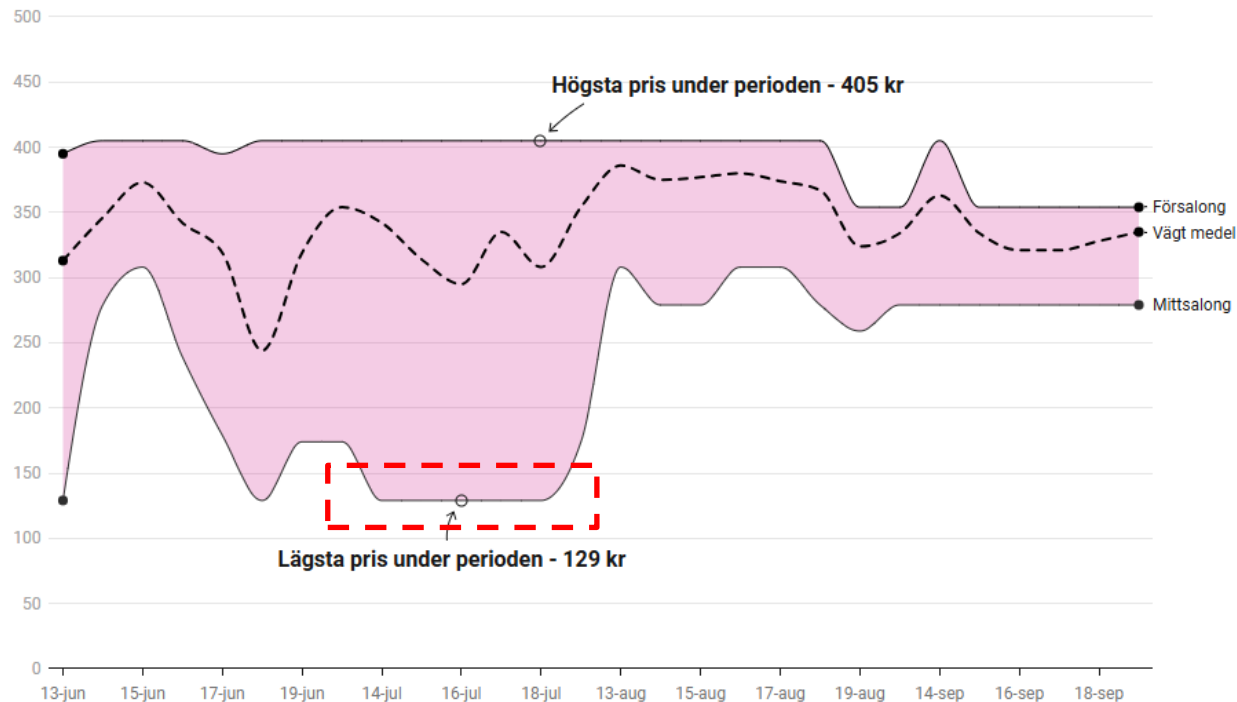
Resa: Enkel

Undersökt period:

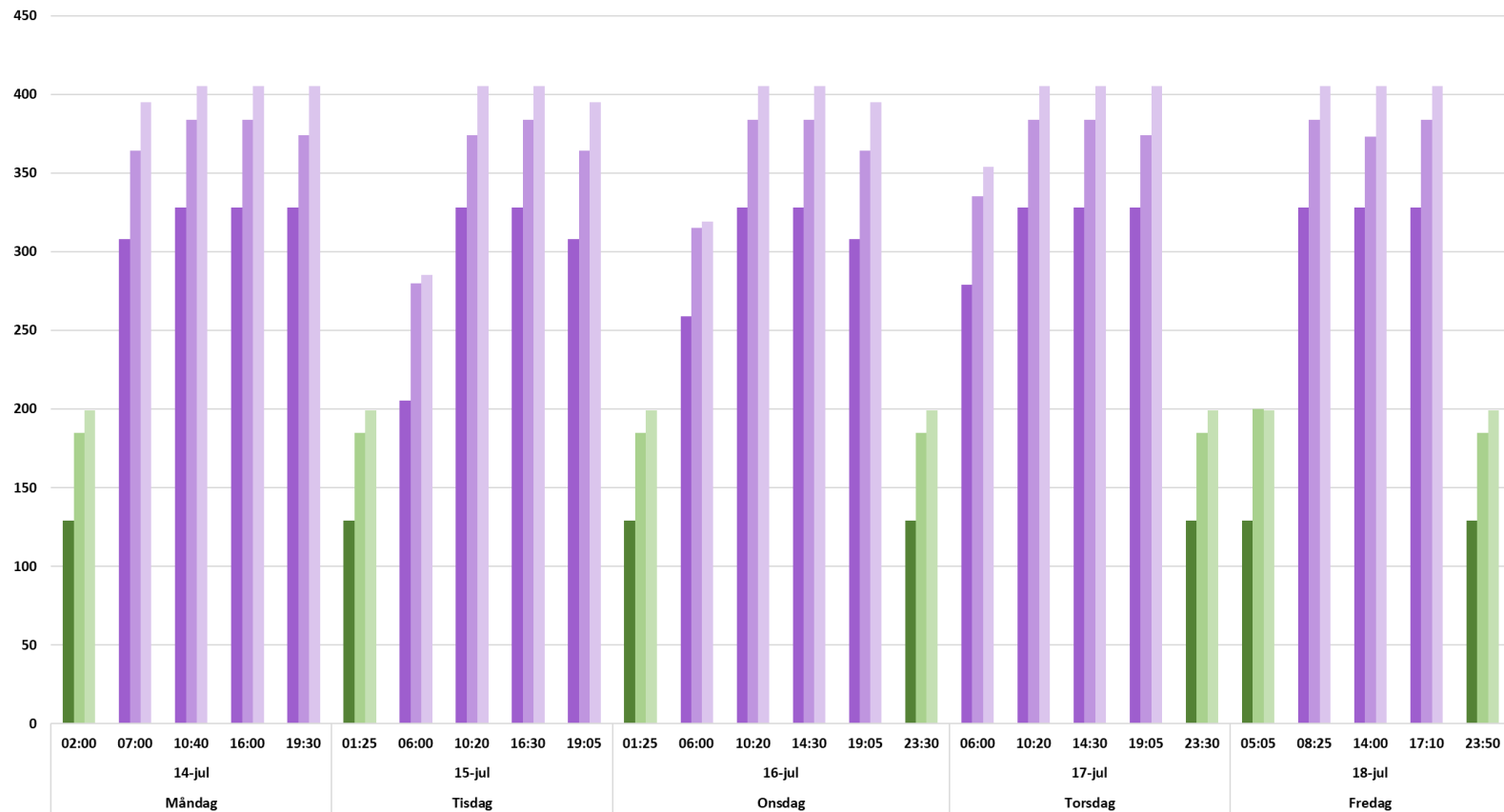
En vecka i mitten av Juni–
September, 2025

Avgångar: samtliga

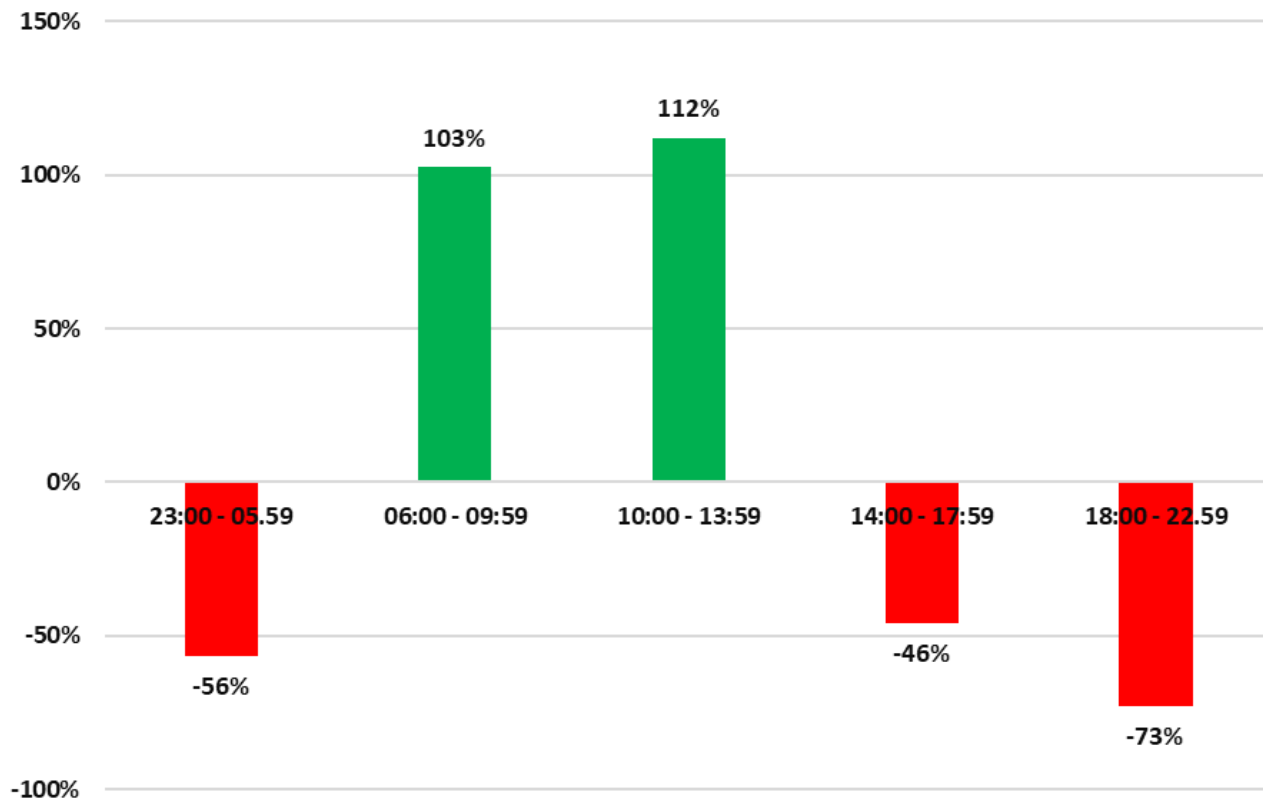

Faktiska priser

per komfortslag, per dag och avgång, 14–18 juli 2025, SEK

När på dagen reste då gotlänningarna under samma period 2024?

Oftare än
genomsnittet

Mer sällan än
genomsnittet

Jämförelse: hur har våra grannländer löst det?

Priser

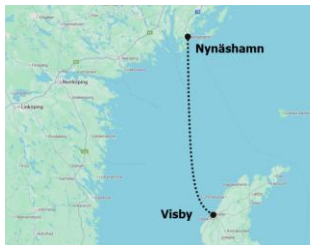
typresor från svensk, dansk och norsk ö, SEK

Resenärer – 2 vuxna och
2 barn (3–12 år)

Fordon – bil under 6m

**Faktisk disponibel
månadsinkomst** – 4339 kr

Platser – billigast komfortalternativ

Biljettyp – Mini

Ort – se kartor

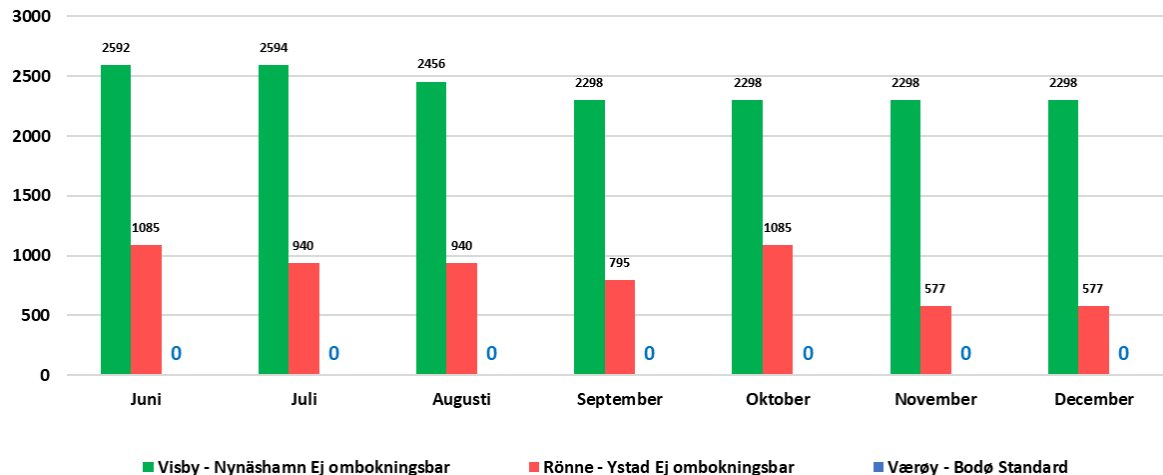
Resa – tur och retur

Undersökt period – juni till decembe

Utresa – förmiddag fredag

Hemresa – eftermiddag söndag

Varför så stora skillnader?

Danmarks landsvägsprincip innebär att inrikes färjeförbindelser betraktas som en förlängning av landsvägnätet. Därför subventionerar staten färjetrafiken så att biljettpiserna motsvarar vad en bilresa skulle kosta på land. Målet är att säkerställa likvärdig tillgänglighet för öar och fastland.

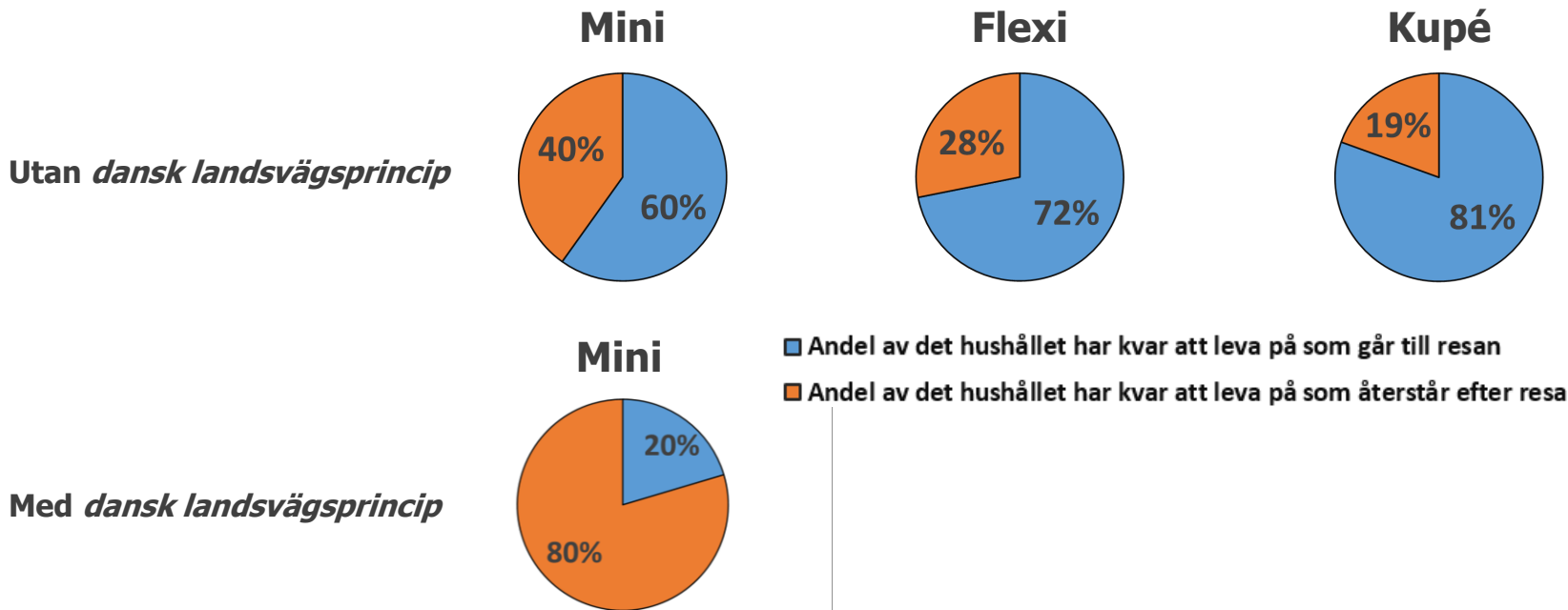
Norge tillämpar en liknande princip som Danmark, där färjeförbindelser ses som en del av det offentliga vägnätet. Staten subventionerar färjetrafiken för att hålla priserna jämförbara med vägtransporter och säkerställa likvärdig tillgänglighet, särskilt i geografiskt utmanande områden.

I Sverige finns ingen formell landsvägsprincip. Statligt och regionalt stöd ges till vissa färjelinjer, särskilt där fasta vägförbindelser saknas, men det finns ingen enhetlig nationell policy som garanterar vägmässiga priser. Subventioner och prisnivåer varierar mellan olika färjor och regioner.

Jämförelse*:

Biljettpriser** i relation till vad hushållen har kvar att leva på (KALP)

*) utan och med dansk landsvägsprincip

**) vägda medelvärden

Tack för mig!

Erik Bäckström, analytiker, Regional utveckling
erik.backstrom@gotland.se
0498 – 20 49 11